

Nyckelbergsskolans Likabehandlingsplan

Plan för arbete med att
främja likabehandling
och för att motverka diskriminering
och annan kränkande behandling

Vision

Vi vill lägga grunden till hur man genom ansvar deltar i livet, skolan och i hemmet. Att lära för livet.

Nyckelbergsskolan arbetar för en trygg skolmiljö som är fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. I **samarbete mellan hem och skola** är målet att uppnå en trygg skolmiljö med respekt för alla människors lika värde och rättigheter. All personal har ett **gemensamt ansvar** för att aktivt motverka fysiska och verbala trakasserier i skolans inom- och utomhusmiljö.

Bakgrund till arbetet med likabehandlingsplanen

Från och med den 1 januari 2009 regleras likabehandlingsplanen i två regelverk som innefattar Diskrimineringslagen (2008:567) samt 6 kap. i Skollagen (2010:800). Denna plan inkluderar båda ovanstående lagar och går under namnet Nyckelbergsskolans likabehandlingsplan.

Diskrimineringslagen (2008:567)

Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

När man talar om diskriminering i skolan syftar man i huvudsak på när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Man brukar skilja mellan två typer av diskriminering.

- **Direkt diskriminering**
Innebär att en person eller grupp missgynnas och det har en direkt koppling till exempelvis kön, ålder, sexuell läggning, funktionsnedsättning med mera.
- **Indirekt diskriminering**
Kan förklaras av att skolan kan använda en regel eller ett förhållningssätt som verkar neutral, fast i praktiken missgynnar en elev utifrån någon av diskrimineringsgrunderna.

Skollagen (2010:800) I skollagen (6 kap.) framgår de åtgärder skolan är skyldig att vidta vid kränkande behandling. I lagen tydliggörs skolans handlingsplikt som innebär att skolan är skyldig att utreda och åtgärda kränkande behandling (6 kap. 11§)

FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna

Alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. De har utrustats med förnuft och samvete och bör handla gentemot varandra i en anda av gemenskap.

Barnkonventionen

Barnkonventionen omfattas av 54 artiklar som innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. Barnkonventionen är fr.o.m. 2020.01.01 lag i Sverige. Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling vid Nyckelbergsskolan influeras av nedanstående artikel.

- **Artikel 2**

Alla barn har lika värde och lika rättigheter. Inget barn ska diskrimineras. Det innebär bland annat att barn inte får diskrimineras på grund av exempelvis härkomst, funktionsnedsättning eller religion. Vidare får inte barn diskrimineras i förhållande till vuxna eller andra barn.

Definitioner

Kränkande behandling

Med kränkande behandling avser man ett uppträdande som kränker en elevs värdighet men saknar koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Kränkningar kan bland annat yttra sig som:

- Fysiska (t.ex. slag och knuffar)
- Verbala (t.ex. bli hotad, kallad för skällsord)
- Psykosociala (t.ex. bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning)
- Text- och bild (t.ex. klotter, e-post, sms, mms eller via sociala medier.)

När man talar om kränkningar kan det till exempel handla om att reta eller mobba någon för dennes egenskaper. Det behöver dock inte ha direkt koppling till en egenskap hos det utsatta barnet. Utfrysning och knuffar eller att till exempel rycka någon i håret räknas också som kränkande behandling.

Arbete med likabehandling och främjande arbete mot kränkningar sker kontinuerligt under året. En uppdatering sker vid höstterminens slut och en djupare analys och utvärdering görs i slutet av läsåret. EHT har ansvar för detta arbete. Likabehandlingsplanen finns synlig i våra lokaler och på skolans hemsida.

Likabehandlingsplanen finns som en elevanpassad version. Klassläraren ansvarar för eleverna tar del av och känner till dess innehåll.

Förebyggande och främjande arbete med kränkande behandling

Det förebyggande arbetet ska vara långsiktigt och omfatta såväl individ- som grupp- och skolnivå. Det förebyggande arbete bygger på skolans trygghetsvandring, svaren från elevenkäten och en kartläggning av vilka situationer trygghetsteamet har uppmärksammat i de aktuella kränkingsanmälningarna.

Målet med skolans främjande arbete är att skapa en trygg och tillitsfull arbetsmiljö för alla elever och all skolpersonal, där alla elever har maximala möjligheter att lära och utvecklas. Vårt främjande arbetssätt ska vara långsiktigt och ska skapa goda och demokratiska relationer och lärmiljöer som i sig innebär att förekomst av kränkningar minskar.

Nyckelbergsskolan arbetar för att:

- Skapa en god fysisk och psykisk arbetsmiljö för både elever och personal.
- Elever ska i så stor utsträckning som möjligt ges inflytande på sitt lärande och sin utveckling.
- Regelbundet fortbilda ledning, elever och personal i förebyggande arbete.
- Förbättra metoder och arbetssätt som utvecklar elevers empati och social kompetens.
- Alla ska känna sig trygga.

Skolan arbetar främjande genom att:

- Varje klasslärare arbetar med skolans sociala mål. På arbetslagsmöten avsätts tid för diskussioner/workshops kring hur man arbetar i varje årskurs.
- Under förra läsåret har vi påbörjat ett arbete utifrån TMO, traumamedveten omsorg. Detta arbete fortsätter även detta läsår.
- Fritidshemmets prioriterade arbetsområden handlar om normer och värden och därmed ligger fokus även detta år på ansvarstagande och konflikthantering.
- Förskoleklassens prioriterade områden handlar om det sociala samspelet.
- Arbetet utvecklas genom att man jobbar mer ämnesöverskridande, att integrera värdegrundsarbetet i andra ämnen som till exempel svenska, samhällskunskap, historia m.m.

Skolan arbetar förebyggande genom att:

- **Genomgång** av det föregående läsårets kränkingsärenden utmynnar i fokusområden för det förebyggande arbetet; **ansvar och konflikthantering**.
- **Elevhälsoteamet** arbetar för alla elevers trygghet, ett förebyggande arbete för att skapa en bra arbetsmiljö. Teamet träffas regelbundet varje vecka och bjuder in andra professioner för konsultation. Pedagoger har även möjlighet att få rådgivning och handledning av teamet under "Drop in" tid.
- **Trivselregler** Tydliga trivselregler. (se bilaga)
- **Kartläggning** Regelbundet kartlägga elevers trivsel och inflytande samt förekomst av kränkande behandling.
- **Raster** Utevistelse med många närvarande vuxna bland eleverna.
- **Trivselledare** som skapar rastaktiviteter för eleverna. Köpings kommun gick med i Trivselprogrammet under hösten 2014. Nyckelbergsskolan har fritidsledare som utbildades till trivselledare.
Målet är att öka planerad rastaktivitet för att öka trivsel och minska utanförskap. Trivselledarna har även utbildat elever i skolan, som nu kan leda lekar under raster.
- **Elevråd** (år 3 – 6)
Trygghetsteamet har tagit hjälp av elevrådet för att sammanställa vilka trivselregler man vill ha på skolan.
På elevrådet tar man upp frågor som rör elevernas fysiska och psykiska arbetsmiljö. Eleverna har klassråd där man diskuterar elevers önskemål om ex förbättringar. Elevrådsrepresentanterna tar med sig synpunkter till elevrådet och eventuella beslut tas med tillbaka till klasserna.
Det har framkommit att det främst är verbala kränkningar som skolan behöver arbeta med. På elevrådet har det diskuterats och eleverna har fått i uppgift att ta med det till sina respektive klasser.
- **Trivsel** – en stående punkt vid utvecklingssamtalen.
- **Återkommande samtal** med elever enskilt och/eller i grupp, exempelvis "veckans dilemma"
- **Trygghetsteamet** jobbar tillsammans med **personal på skolan** för att **kartlägga riskområden** på skolgården där kränkningar kan förekomma. Teamet har även gått ut med frågor till klasserna som har tagits upp på klassråden, se nedan.

Skolan har gjort en kartläggning gällande den upplevda tryggheten på skolans olika områden samt kring samband mellan hälsa och konflikter på sociala medier och fritiden.

Frågeställningarna har varit:

1. Var på skolan tycker du att det känns mindre tryggt? (Inomhus och utomhus)
2. Hur påverkas hälsan och skolarbetet av de konflikter mellan elever som sker på sociala medier och fritiden.

1. De mindre trygga områdena på skolan som anges av elever är:
  - Omklädningsrummen och duscharna i idrottshallen
  - Skolgården, huvudsakligen utanför årskurs 6 och delvis utanför årskurs 5
  - Multiplanen
  - Toaletterna vid matsalen

Dessa svar stämmer väl överens med den kartläggning trygghetsteamet gjorde tillsammans med elevrådet då man gjorde en trygghetsvandring över skolans område och elevrådet fick peka ut "riskområden".

2. Hälsan och skolarbetet påverkas inte nämnvärt av konflikter som sker mellan elever på sociala medier. Några enskilda elever anger att de kan påverkas lite genom att man inte mår bra om konflikter skett och att det kan bli svårt att koncentrera sig. De flesta anger att de inte påverkas eller att de inte hamnar i konflikter på sociala medier. De yngsta eleverna på Nyckelbergsskolan har inte tillgång till sociala medier.

Detta vill vi också värna om:

- Möjliggöra och tillhandahålla uteaktiviteter/material.
- Att vi vuxna stannar upp när elever bråkar, skoj-knuffas mm: **VI SKA LÄGGA OSS !**
- Aldrig tillåta nedsättande kommentarer, suckar, miner eller liknande. **Alla** har rätt att bli sedda och bekräftade.
- Påminna elever om att alltid berätta för vuxna om någon utsätts för kränkningar.
- Observera tysta och tillbakadragna elever.
- Alltid reagera på "fula ord".

Det förebyggande arbetet kan variera beroende på ålder, men det viktigaste av allt är det positiva dagliga arbetsklimatet som skapar goda lärandemiljöer för elever och vuxna.

Att upptäcka, utreda och åtgärda kränkande behandling

Skolor som når långt i sin "nolltolerans", fördelar ansvaret till **alla**, såväl elever som all personal. På Nyckelbergsskolan ska all personal aktivt arbeta för att motverka alla former av kränkande behandling. **Det ska råda "nolltolerans"!** Den som uppmärksammar en kränkande handling **ingriper omedelbart**.

Om en elev upplever sig kränkt av en vuxen på skolan kontaktas rektor.

UPPTÄCKA

- Regelbunden koll av elevernas trivsel av skolpersonal.
- Alla vuxna tar ansvar för att hålla god uppsikt inom respektive verksamhet.
- Misstanke om kränkning tas **alltid** på allvar.
- Regelbundna möten med Trygghetsteamet.
- Stående punkt på klassråd, elevråd, arbetslagsträffar och utvecklingsamtal: *Hur har Du det i gruppen/klassen?*
- Kontinuerlig föräldrainformation. Uppmana föräldrar att prata med sina barn om trivsel i gruppen/klassen.

UTREDA

Så snart skolan får kännedom om att en kränkning har inträffat eller misstänker det skall utredning sättas i gång snarast.

Det är viktigt att alla steg dokumenteras av berörd personal för eventuell framtida uppföljning. Den skriftliga dokumentationen lämnas till rektor för förvaring i elevmappen/PMO.

Huvudmannens ansvar

Köpings kommun är ansvarig för att verksamheten uppfyller sina skyldigheter i enlighet med rådande lagstiftning gällande diskrimineringslagen (2008:567) samt 6 kap. i Skollagen (2010:800).

Rektors ansvar

Nyckelbergsskolans rektor har det yttersta ansvaret för att säkerställa att skolans verksamhet främjar elevers lika rättigheter samt förebygger och förhindrar diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Kränkning av elever:

1. Klassläraren genomför samtal med enskilda elever om vad som har hänt, en anmälan om kränkande behandling lämnas in till rektor.
2. När anmälan har kommit in ser rektor över och beslutar om detta är en engångshändelse eller om frågan ska utredas vidare av trygghetsteamet.
3. Beslut om åtgärd tas gemensamt med de berörda och vårdnadshavarna informeras om händelsen.
4. Uppföljningssamtal med de inblandade sker och följs sedan upp regelbundet så länge det behövs för att sedan avsluta ärendet.
5. Rektor är skyldig att informera Utbildningsnämnden och ser till att rätt dokumentation sker.
6. Vid oro för eleven kan en anmälan till socialtjänsten förekomma.

Personal och rektorsansvar (utdrag ur SFS 2011:878)

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Vuxnas kränkning av elev

1. Rektor samlar information om händelsen.
2. Rektor och någon av rektor utsedd, genomför enskilda samtal med de inblandade.
3. Berörd förälder kontaktas. Facklig representant meddelas angående den vuxne.
4. Uppföljning inom en vecka.

Rektor dokumenterar steg 1–4.

Elevers kränkningar av vuxna – rektors ansvar

Kränkning mellan vuxna – rektors ansvar, agerar utifrån arbetsmiljölagen

www.arbetsmiljoverket.se

ÅTGÄRDA

Åtgärderna ska vara grundade på utredningen av vad som skett.

- De riktas till såväl den elev som blivit utsatt som till den/dem som utövat kränkningen.
- Omedelbart sätta stopp för kränkningen där det i akuta lägen kan bli nödvändigt att sära på vissa elever genom placering i olika grupper.
- Erbjuder samtalsstöd/möjlighet till bearbetning – kurator.

- Formulera långsiktiga lösningar. Klassläraren upprättar ev. anpassningar.
- Överväga åtgärder i syfte att förändra förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå.
- Dokumentera och följa upp åtgärderna.

Vid händelser som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa skall Arbetsmiljöverket underrättas.

Information till föräldrar

Att stoppa mobbning är en fråga om civilkurage

Prata med ditt barn om mobbning

Är någon i klassen utsatt? Är någon ensam och utfryst? Vad kan ditt barn göra för att hjälpa sina kamrater?

Om skola och hem tar avstånd från mobbning får det en positiv inverkan på alla barn i skolan och i förlängningen även i samhället. Vi kan få en trygg och livsbejakande arbetsmiljö för våra barn samt ett samhälle där mänskliga rättigheter respekteras.

- Det är inte skvaller att berätta om mobbning utan ett tecken på mod och civilkurage
- Det är fejt att inte berätta – då tycker man likadant som den som mobbar, plågar och kränker
- Skolans personal berättar inte varifrån de får sin information – barn som vill berätta om mobbning är ofta rädda för hämnd från dem som mobbar

Samarbete hem - skola

Om mobbning förekommer måste vi kraftfullt åtgärda det, eftersom det inte går över av sig själv. Samarbetet mellan hem och skola är viktigt, både för det mobbade barnet och förövaren.

Det finns många orsaker till att barn mobbar andra, men oavsett orsaken vill vi på Nyckelbergsskolan samarbeta med er. Om ditt barn mobbar andra ska du:

- Göra klart för ditt barn att varken du eller samhället acceptera mobbning – det är helt enkelt fel – och att du ser mycket allvarligt på ett sådant beteende.
- Ta kontakt med skolan så att vi tillsammans kan komma till rätta med problemet.

Förslag på litteratur i ämnet

Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda, Skolverket
Olikas lika värde; Myndigheten för skolutveckling
Mobbning bland barn och ungdomar; Rädda barnen
Jag mobbar inte; Lisbeth Pipping
Evidensbaserad elevhälsa, Josef Milerad Carl Lindgren
Läs mera på...

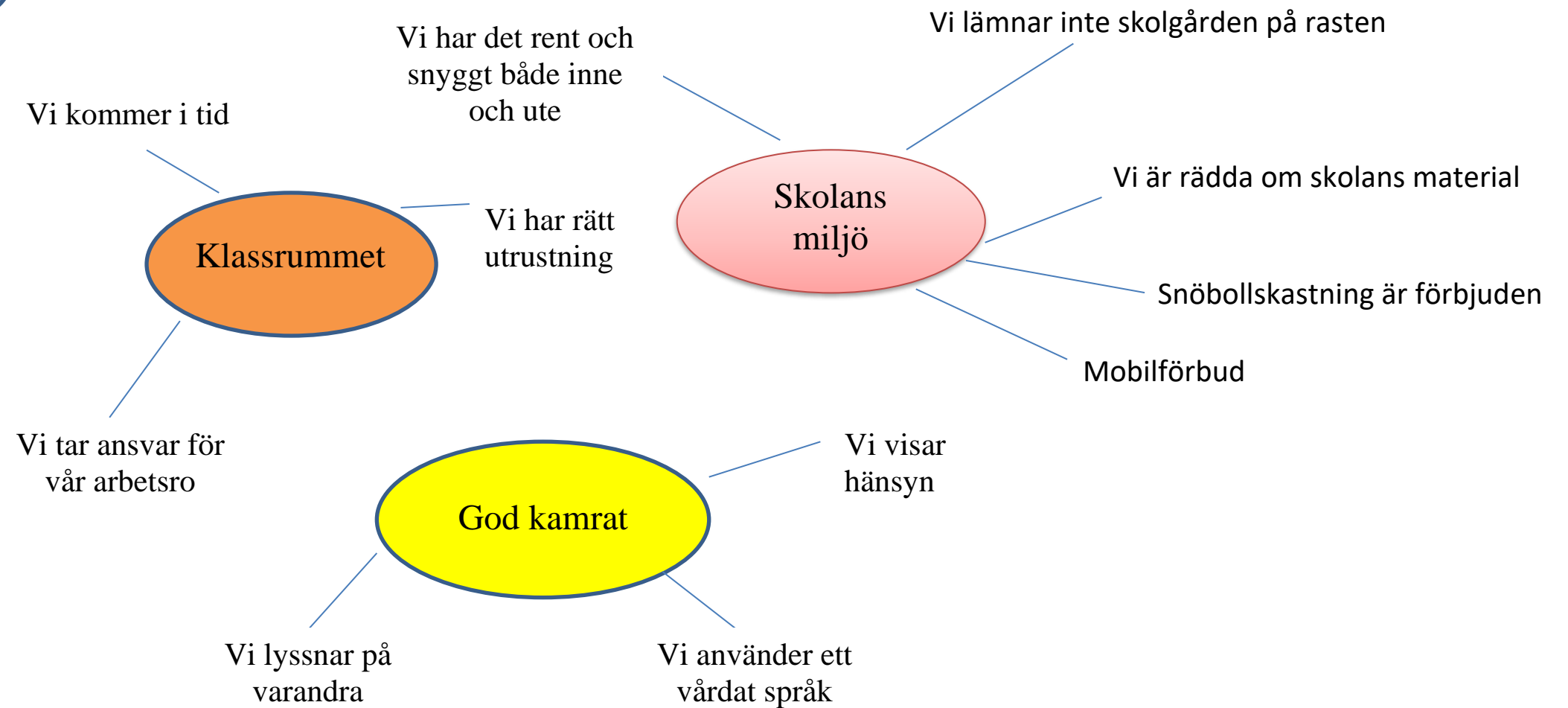
www.skolverket.se

www.riksdagen.se

www.rb.se

För att vi ska trivas och må bra på Nyckelbergsskolan arbetar alla på skolan för att skapa en god stämning

Vi vill lägga grunden till hur man genom ansvar deltar i livet, skolan och i hemmet. Att lära för livet.

När reglerna inte efterföljs tillämpas konsekvenstrappan.